

Elgaard: Det forslag til lov om leje, som her er til første behandling, er — bortset fra det ifjor forelagte lovforslags kapitel 18 om boliganvisning og kapitel 19 om sammenlægning af beboelseslejligheder, hvilket afsnit i fjor ophøjedes til lov — ellers for lovforslagets øvrige bestemmelsers vedkommende det samme, som blev fremsat i fjor. Jeg husker vist ret, når jeg siger, at forhandlingen om dette lovforslag i fjor spændte over tre møder, og jeg vil derfor straks sige, at jeg ikke skal forsøge at fremkalde en tilsvarende debat i år, men jeg vil gerne, ligesom den højtærede minister gjorde ved sin forelæggelse, henvide til de udtalelser, venstre fremsatte i fjor. Jeg skal derudover blot gøre nogle få bemærkninger til det, der er sket denne sag vedrørende, siden rigsdagen sidst sluttede, og siden det da nedsatte folketingsudvalg om denne sag ophørte med at arbejde.

Det er allerede berørt her, i den højtærede ministers forelæggelsestale og af socialdemokratiets ærede ordfører, at der den 26. april 1949 nedsattes et udvalg til at undersøge, om der var mulighed for at nå til enighed om en normalkontrakt, der kunne autoriseres i kraft af huslejelovens § 74. Den beretning, der nu foreligger fra dette udvalg, er i og for sig interessant, idet udvalget i virkeligheden har behandlet de spørgsmål, som har afgørende betydning for en lovgivning, der, som den højtærede minister udtalte, kunne vinde tilslutning og forståelse hos begge direkte interesserede parter, altså både lejere og grundejere. Jeg vil gerne dertil føje, at det vel også fra alle partier i denne sal må kunne indrømmes, at ved behandlingen af dette vigtige lovforslag, som nu skal fortsættes i år, må der fra alle parter være en forpligtelse til at søge at nå frem til et resultat.

Det, der interesserer mig i den afgivne beretning fra dette udvalg, er for det første, at man fra lejserside erkender, at der består et misforhold mellem lejen i de ejendomme, der har været under huslejestop siden 1939, og de nuværende omkostninger ved at holde disse ejendomme i stand. Det blev så stærkt fremhævet og så klart dokumenteret i fjor. Jeg tør ikke sige, om der i lejerorganisationerne er kommet en anden indstilling end den, de gav udtryk for i fjor vedrørende spørgsmålet om lejeforhøjelse — jeg tvivler noget om det —, men jeg vil håbe, at den højtærede ministers ret fortrøstningsfulde udtalelser ved fremsættelsen af lovforslaget angående et endeligt resultat i hvert fald er en tilkendegivelse af, at den højtærede minister personlig overfor udvalg og orga-

nisationer vil lægge sin autoritet i vægtskålen for, at man virkelig kan nå et resultat, der kan være rimeligt overfor begge parter.

I de forhandlinger, der har været ført om spørgsmålet om vedligeholdelse af ejendommene, har man fra lejerrepræsentanternes side ønsket, at der i normalkontrakten skulle optages en bestemmelse om, at udlejerne til fyldestgørelse af den indvendige vedligeholdelse skulle forpligte sig til at hensætte en bestemt procent af lejen på en vedligeholdelseskonto, på hvilken der skulle føres særligt regnskab over indbetalte beløb og afholdte udgifter. Man kan ikke af beretningens ordlyd se, at man fra grundejernes side har været afvisende overfor dette ønske, men man har fra grundejernes side sagt, at betingelsen for en sådan overenskomst mellem parterne var, at der kom en forhøjelse af lejen, at der blev mulighed for frivillige overenskomster, at man fra begge parter side blev enig om huslejenævnenes sammensætning og en tidsbegrænsning af ordningens gyldighed. Det skulle være udtryk for, synes jeg, at man i og for sig ikke fra den side har afvist tanken om at nå et sådant resultat ved den kommende lovgivning.

Man har altså ikke villet og måske heller ikke kunnet nå til et endeligt „håndslag“ på en sådan overenskomst, men ud fra de bemærkninger, der i så henseende er gjort, har man vel ret til at regne med, at den tilsyneladende imødekommenhed fra begge sider måske kan give sig udslag senere, når udvalget kommer til at arbejde med sagen. Jeg håber, at man fra rigsdagens side i de bestræbelser, der udfoldes, vil søge at være behjælpelig med at forene de to modsatte parter.

Men skal man nå dette, tror jeg, man skal gøre sig helt fortrolig med, at der må ske en lejeforhøjelse for de gamle ejendommens vedkommende. Jeg tror, det er nødvendigt, at man vedrørende dette forhold taler lige ud. Det kan dokumenteres — hvis det ikke var altfor omstændeligt, ville det ske i fuld udstrækning —, at der hersker en tilstand vedrørende lejen i de gamle ejendomme, som er helt urimelig. Jeg har lov til at sige, at der er mennesker, som under de nuværende forhold bor uhyre billigt, ja, fantastisk billigt, og der er boliger, opført med den støtte, der ydes til de forskellige former for byggeri, hvor lejlighederne ikke kan lejes ud, fordi ingen vil betale lejen. Hvis det ikke er vejen til kaos i hele bolig- og lejespørgsmålet, så ved jeg ikke, hvor den vej går. Jeg mener, vi er et langt stykke henne ad denne vej til kaos, og derfor